

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z ETYKI W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Standardy odnoszą się do: (1) umiejętności ucznia, (2) wiedzy, którą posiadał, (3) postaw, które powinien zajmować.

1. Standardy umiejętności:

- umiejętność zabierania głosu, otwartość i gotowość do dyskusji,
- umiejętność mówienia o sobie, wzajemne poznanie dzieci w grupie,
- umiejętność określania własnej tożsamości (poczucie ciągłości zdarzeń, rola pamięci),
- umiejętność poprawnego rozumowania i unikania błędów logicznych,
- umiejętność odróżniania wiedzy od przekonań, wiary i opinii,
- umiejętność dostrzegania różnicy między weryfikacją faktów, uzasadnianiem twierdzeń, argumentacją, perswazją i manipulacją,
- umiejętność uzasadniania słuszności własnych przekonań moralnych przez odwoływanie się do autorytetów, konsekwencji, koherencji wewnętrznej, bezinteresowności,
- umiejętność obrony przed krytyką,
- umiejętność mówienia o wielu wymiarach poczucia własnej wolności, określania jej, widzenia w kontekście wolności innych,
- umiejętność łączenia poczucia własnej wolności z poczuciem ładu gwarantowanego przez prawa,
- umiejętność walczenia o swoje prawa.

2. Standardy wiedzy (i rozumienia):

- rozumienie pojęcia norm, obowiązków, praw oraz znajomość możliwych źródeł ich pochodzenia,
- znajomość różnych norm (rodzinnych, środowiskowych, kulturowych, moralnych, religijnych),
- wiedza o złożoności i bogactwie relacji międzyosobowych,
- wiedza na temat charakteru zdań opisowych i oceniających oraz różnicy między nimi,
- wiedza na temat tego, czym są wady i zalety moralne, odróżnianie zalet i wad moralnych od innych cech (sprawnościowych, intelektualnych),
- wiedza na temat osobowych i moralnych ideałów (autorytetów),
- wiedza dotycząca treści i problemów związanych z następującymi pojęciami: osoba, godność, szczęście, wolność, sumienie, odpowiedzialność moralna, tolerancja,

patriotyzm, sprawiedliwość, doskonałość, prawo,

- świadomość, że postęp moralny polega między innymi na tym, że coraz większy krąg istot obejmowany jest poczuciem odpowiedzialności,
- rozumienie, że związki między ludźmi w społeczeństwie rodzą dużo zobowiązań,
- rozumienie wspólnoty jako grupy ludzi powiązanych tradycją i wartościami,
- rozumienie wartości patriotyzmu i tolerancji oraz niebezpieczeństwa nacjonalizmu,
- rozumienie roli uczuć w budowaniu więzi nie tylko między bliskimi, ale i więzi międzyludzkich,
- rozumienie fundamentalnego dla ludzkiej wspólnoty charakteru prawdy i prawdomówności.

3. Standardy postaw:

- refleksyjność,
- krytycyzm,
- wrażliwość,
- tolerancja,
- poczucie odpowiedzialności,
- poczucie godności własnej,
- szacunek dla innych,
- szacunek dla praw,
- zaangażowanie w życie wspólnoty.

Ocenić będą wiedza, jak również nabywanie określonych umiejętności. Uczeń nie będzie oceniany ze względu na rodzaj zajmowanej postawy, zwłaszcza za przekonania i poglądy moralne.

Ocenianie powinno być systematyczne, obejmować różne formy aktywności. Ocenianiu podlegają:

- aktywność uczniów w czasie zajęć,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- pilność,
- prace domowe,
- scenki dramatyczne,
- prace plastyczne, literackie.

Na ocenę wpływ ma zaangażowanie ucznia w zajęcia, jego aktywność podczas nich

oraz wywiązywanie się z podjętych zadań. Aktywność będzie nagradzana „+”. Uczeń, który uzyska trzy „+” będzie miał wpisaną ocenę celującą do dziennika. Przewiduję jedną/dwie większe prace w półroczu, za które uczeń otrzyma ocenę cyfrową.

Ocena celująca: rozległa wiedza obejmująca zakres zagadnień przedstawianych w blokach tematycznych programu (dla odpowiedniej klasy); znajomość terminów i pojęć etycznych, znajomość poglądów filozoficznych dotyczących etyki, rozumienie istoty problemów etycznych; aktywność, ciekawość, własne zainteresowania i poszukiwania.

Ocena bardzo dobra: dobra orientacja w zagadnieniach etycznych objętych programem (dla odpowiedniej klasy); umiejętność określania i precyzowania terminów etycznych, umiejętne stosowanie argumentacji etycznej w dyskusjach, rozumienie istoty i zakresu problematyki moralnej (w obrębie programu przewidzianego dla określonej klasy).

Ocena dobra: wiedza o podstawowych zagadnieniach etycznych omawianych w danej klasie; rozumienie problemów moralnych i precyzowanie ich istoty; aktywność podczas dyskusji.

Ocena dostateczna: znajomość głównych terminów etycznych, zagadnień i problemów moralnych (objętych programem dla odpowiedniej klasy). Umiejętność mówienia o nich w sposób uporządkowany i sensowny.

Ocena dopuszczająca: minimum wiedzy o głównych zagadnieniach etycznych (objętych programem określonej klasy) i ich rozumienie niezbędne do podjęcia nauki w następnej klasie.

W sytuacji, gdy uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą otrzymuje ocenę **niedostateczną**.